CRONICÓ

ANY: 2009
EPOCA: II
NUM: 32

REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ DE CRONISTES OFICIALS
www.cronistesdelregnedevalencia.org

AÑO 2008: ACTIVIDAD DE UN EJERCICIO

Concluido el año 2008, hacemos compendio de los hechos acaecidos en el curso del mismo, relativos a nuestra Asociación.

En el pasado ejercicio, celebramos Asamblea General, la XXVII de sus ordinales. Por ello, desde que se inició el año, la Junta de Gobierno estuvo analizando las sedes más adecuadas para desarrollar las jornadas de dicha Asamblea, acordando que tuvieran lugar en Valencia, Castelló y Sagunt, respectivamente, los días 17, 18 y 19 de octubre. Del resultado de dichas jornadas se informó en anterior "Cronicó", debiendo resaltar los homenajes íntimos que se ofrecieron a los colegas José Martínez Ortiz, Cronista de Utiel, y Emili Llueca, Cronista de varias poblaciones del Valls de Sagunt, y asimismo, con carácter póstumo, al que fuera Cronista de Castelló, José Sánchez Adell. Con ocasión de dicha Asamblea se editó y repartió, a los Cronistas asistentes, la Crónica de la XXVI Asamblea, el nuevo Catálogo de Cronistas y, asimismo, por mensajería, fue remitido a aquellos un importante lote de libros, en cantidad y calidad, conseguidos de diversas instituciones.

En el curso del ejercicio se incorporaron, como nuevos miembros de la Asociación, los siguientes Cronistas Oficiales: de Gaianes, Gonçal Pérez; de Algemesí, Francisco José Llácer Bueno; de Catí, Joaquín Carbó Miralles; de Serra, Policarp Garay Martín; de Alcora, José Manuel Puchol Ten; de Manises, José Luis de Tomás; de Paiporta, Juan Oliver; y de Gata de Gorgos, Miguel Vives Signes, por renuncia del anterior titular Antonio Salvá Roselló, que fue nombrado Cronista Honorario de dicha población. Nuestra enhorabuena a todos ellos.

La nota triste fue conocer el fallecimiento, en el curso del año, de los Cronistas de Callosa de Segura, Antonio Ballester Ruiz; de Benicarló, Vicente Messeguer Folch; de Senija, Vicent Vives Vives; de Chera, Alfonso Martínez Navarro; y de Benifairó dels Valls, Quartell y Benavites, nuestro querido compañero de Junta de Gobierno Emili Llueca, a cuyo sepelio, celebrado en Sagunt con multitudinaria asistencia, acudimos en nombre de la Asociación.

Debemos destacar que el año 2008 ha sido para todos los valencianos un año de especial significación, al conmemorar el 800 aniversario del nacimiento, en Montpellier, de Jaime I, nuestro rey conquistador creador del Reino de Valencia. Ante tal evento, los Cronistas Oficiales recordamos la figura de aquél monarca en el marco de la XXVII Asamblea antes referida, en la conferencia inaugural sobre "Jaime I, entre el Fuero de Teruel y el de Valencia", pronunciada por el Cronista Oficial de Teruel Vidal Muñoz, y con las comunicaciones de los Asambleístas aportadas al respecto.

Asimismo, nuestra Junta de Gobierno tomó el acuerdo de solicitar que la primera plaza de la ciudad de Valencia se rotulara con el nombre de Jaime I, sobre cuyo centenario y memoria hemos de recordar los oportunos y enjundiosos artículos periodísticos de numerosos Cronistas, pudiendo referir los de Josep Lluis Domènech, Josep Martí Coronado y Josep Forés Lahoz.

Singular y emotivo fue el homenaje rendido por los Cronistas valencianos a nuestro rey Jaime I en Montpellier, hasta donde viajamos numerosos Cronistas para hacer entrega de una placa conmemorativa del evento, de cuyos pormenores se informo en anterior "Cronicó"; y cerramos el año del Centenario con un brillante acto institucional celebrado el pasado día 7 de febrero en Jérica, de todo lo cual se da cumplida información en este "Cronicó".

Nuestra Asociación se adhirió a la solicitud de concesión de la Medalla de Oro de la Ciudad de Valencia a la Real Sociedad Valenciana de Agricultura y Deportes, con motivo de su 150 Aniversario, realizando además un informe, al igual que para la concesión de idéntica recompensa a la Fundación Bancaixa.

Asistimos al coloquio sobre Onomástica celebrado por la AVL, donde se ofreció un homenaje al Cronista de Cullera Francisco Giner Perepere, y al "Simposi de plurilingüisme a Europa", organizado por dicha Academia, al que asistieron numerosos Cronistas.

En orden a libros publicados por Cronistas, asistimos por la Asociación a la presentación en Sagunt, del libro de Emili Llueca, "La viña y el vino de Morvedre"; en Sedaví a una importante publicación de su Cronista Vicente Ruiz Monrabal; y en Valencia a la importante obra "Maquis, una historia falseada", de nuestro secretario general y cronista José Ramón Sanchis Alfonso. Y también asistimos a la presentación del libro "Vocabulari de fútbol", invitados por la AVL

Finalmente, y como actuaciones colectivas proyectadas para el presente año, queremos destacar la Asamblea Extraordinaria de nuestra Asociación que, con temática monográfica, tendrá lugar el Paterna el próximo mes de noviembre, de cuyo programa y contenido encontrareis información en este mismo número de "Cronicó". Asimismo tenemos el propósito de visitar la exposición de arte que, organizada por la Fundación "La Llum de les Inatges", tiene lugar en Burriana, Villarreal y Castelló. El viaje lo proyectamos, a ser posible, para antes del próximo verano, y de su concreción daremos oportuna noticia.

Con sincero afecto, recibid un cordial saludo de vuestro compañero,

Francisco de P. Momblanch García.

TANCAMENT DE L'ANY JAUME I

Josep Lluís Doménech

Sembla que el mes de febrer del present any ha constituït per a molts organismes i entitats el corresponent al fet del tancament de la commemoració de l'any Jaume I, que començà en molts casos en febrer del 2008, mentre que en uns altres uns mesos més tard dins del mateix any. En el cas de la Generalitat valenciana s'ha dut a terme un acte institucional, però encara queden exposicions i publicacions per fer-se. Pel que fa a l'Acadèmia Valenciana de la Llengua hi ha publicacions pendents i un simposi en el qual els experts debatran sobre una cosa poc estudiada: la llengua del Llibre dels Feits o Crònica de Jaume I. En altres casos continuen realitzant-se actes públics, com ara conferències, taules redones, edicions de llibres, etc. La veritat és que el balanç final pot considerar-se com a positiu, ja que la figura del monarca que ens va constituir com a Regne, almenys com a regne cristià, ha estat difosa pertot arreu.

L'Associació de Cronistes Oficials del Regne de València ha conclòs el seu programa dedicat a la figura del monarca. Amb un començament de petició perquè la plaça de l'Ajuntament de València passarà a dir-se plaça del rei Jaume I, passant per dedicar l'Assemblea-Congrés de tres dies de durada, celebrada a València, Castelló de la Plana i Sagunt, al tema monogràfic del rei, a la qual cosa va seguir un viatge de quatre dies de durada per les terres d'Occitània. Una intensa visita cultural on es visitaren Montpeller, la Camarga, Narbona, Salses, Avinyó, Nimes, etc. donà pas a pensar en algun acte definitiu que servira com a colofó d'un any intens. Es va pensar que alguna població valenciana que haguera estat significativa històricament en l'època del rei en Jaume podia ser el lloc ideal per a deixar constància de les inquietuds dels cronistes valencians. Davant la bona recepció de la corporació municipal de Xèrica, esta va ser la vila triada i acceptada.

Xèrica va ser conquerida per les tropes reials el dia 5 de febrer del 1235. Venia ve pensar que al voltant d'eixa data resultava oportú fer algun acte. Finalment, el dia 7 de febrer del 2009, una expedició de cronistes i adherits realitzaren una visita a la població, on després de fer una passeig pel casc antic i el museu municipal, tingué lloc un acte cultural consistent en tres conferències impartides per Francisco Momblanch, que parlà sobre els actes que ha organitzat l'Associació de Cronistes del Regne de València entorn de la figura del rei, una altra, que corregué a càrrec d'un cronista local que girava al voltant del pas de Jaume I per les terres de l'Alta Palància, tot basant-se principalment en el Llibre dels Feits, i finalment la referida al Senyoriu de Xèrica, que fou impartida per Vicente Vallet Puerta, cronista del vescomtat de Xelva. Una bona assistència, no només de la comitiva, sinó de gent del poble va resultar útil perquè es reflexionara una mica més, si cap, sobre la importància que per a les terres valencianes tingué la vinguda del rei. Una làpida commemorativa, que quedarà en el carrer que porta el nom del rei en el poble, deixa constància del pas dels cronistes i del seu interés per la recuperació de la figura del monarca.

El dia va acabar amb la visita a la Cartoixa de Vall de Crist, guiada extraordinàriament per Francisco José Guerrero Carot, cronista oficial adjunt de la vila de Xèrica. Eixa nova iniciativa, que recorda, com digué en el seu parlament Francisco Momblanch García, a la duta a terme per la mateixa associació l'any 1976, en què se celebrava el VII centenari de la mort del rei pot servir com a model per a unes altres associacions o entitats que, també preocupades, per interessos culturals semblants, encara no han donat per acabats els actes commemoratius sobre Jaume I. De qualsevol manera, de cap manera, això ha de suposar que ja s'ha acabat el rei. L'estudi de la seua vida i de la seua obra ha de ser una tasca que ha de ser una constant en la vida escolar i social dels valencians.

ASAMBLEA GENERAL EXTRAORDINARIA 2009 PATERNA, 27 Y 28 DE NOVIEMBRE

La Junta Directiva de la Asociación de Cronistas del Reino de Valencia, con el fin de mantener el contacto entre sus asociados, ha decidido celebrar -con carácter extraordinario- una Asamblea General durante el presente año. De la misma forma ha considerado que, junto al ámbito de sociabilidad que este tipo de actos conlleva, organizar simultáneamente unas Jornadas de investigación cuyos detalles son los siguientes:

JORNADAS SOBRE ARQUITECTURA TRADICIONAL VALENCIANA

Lugar: Paterna (Valencia)
Fechas: 27 y 28 de noviembre de 2009

Día 27 de noviembre (viernes)
9,30 h. Entrega de acreditaciones y documentación
10,00 h. Presentación Oficial de las Jornadas
10,30 h. Conferencia inaugural
11,30 h. Descanso
12,00 h. Lectura de comunicaciones
14,30 h. Comida ofrecida por el Ayuntamiento
16,30 h. Vista a lugares arquitectónicos emblemáticos de la Villa de Paterna:
La Torre de Paterna
El Palau
Las Cuevas: Espacio Cultural "Coves del Batà"
Museo de Cerámica Medieval
19,30 h. Asamblea General de la Asociación de Cronistas
Regreso a Valencia
Día 28 de noviembre (sábado)
10 h. Lectura de comunicaciones
11,30 h. Descanso
12,00 h. Conferencia de clausura
13,00 h. Cierre de las Jornadas
Vino de Honor

Secretaría Técnica de las Jornadas:
Camilo Segura Artiaga.
Cronista Oficial de Paterna
Tfnos. 96 1379608 – 645 07 58 60
segura.cam@ayto-paterna.es
Secretaría General de la Asociación:
J. Ramón Sanchis Alfonso
Cronista Oficial de Aldaia
Tfnos. 96 1111850 – 659 28 58 51
jrsanchis@yahoo.es

Notas: El programa definitivo se irá comunicando, aunque resultaría interesante que se vayan trabajando sobre las ponencias a presentar: Edificios tradicionales (tanto urbanos como rurales), restauraciones realizadas, campañas de rehabilitación en lugares emblemáticos de la localidad, etc.
También se informará del material que se entregará a los asistentes a las Jornadas, así como la existencia de un autobús para acercar a los Cronistas desde Valencia hasta Paterna.

PROPOSTA D'INVESTIGACIÓ PER LA PROPERA XXVIII ASSEMBLEA DE CRONISTES A CELEBRAR L'ANY 2010

La Junta de Govern de l'Associació conscient de la importància que va tindre la desaparició de la població morisca l'any 1609, arran del decret d'expulsió, en moltes de les nostres poblacions, planteja la possibilitat que siga objecte d'estudi aquest fet, donat que enguany celebrem el 400 aniversari de l'esdeveniment. Les investigacions poden abastar igualment la posterior repoblació i l'establiment de les noves cartes de població que se van atorgar als nouvinguts.

JUNTES DE GOVERN

Sessió del 09-04-2008. Resum de l'Acta.
A l'Ateneu Mercantil, en Sessió Ordinària i presidits per el Sr. Momblanch, es reuniren els Srs.: Moleres Ibor/ Sanchis/ Royo /Martí /Doménech /Guerrero / Casimiro. Excusen: Huguet /Griñó /Gonzálbez. Queda per efectuar la lectura i aprovació si procedeix del els esborranys corresponents a les Actes: 2/2008 de 12 febrer 2008 i 3/2008 de 5 març del 2008 (esta última per l'absència excusada per motius de treball del Sr. Martí). Llibres rebuts: "Privilegio de Villa. Titaguas" autor el nostre benvolgut amic i company: Eduardo J. Tello Torres, Cronista de Gatova, gracies i enhorabona per este i altres treballs. El Sr. Momblanch informa del nomenament de Francisco José Llácer Bueno com a Cronista oficial d'Algemesí. Segons acord adoptat pel Ple de la Corporació municipal d'Algemesí el dia 28 de gener del 2008. En el mateix certificat de l'Ajuntament es fa constar l'acceptació de renúncia al Càrrec de Cronista de d'Algemesí Josep Antoni Domingo Borrás. El President també informa de la conversació mantinguda amb Jerónimo Torralba, Cronista i Alcalde de Chelva en la que este consulta respecte a la possibilitat de nominar un Cronista Oficial del Vescomtat de Chelva. El Sr. Momblanch el va informar que si totes les Corporacions Municipals emmarcades en este antic Vescomtat estan d'acord no veia cap inconvenient. Es fa constar la invitació al concert extraordinari en homenatge a la Reial Societat Econòmica d'Amics del País, en el Palau de les Arts.
El Sr. Momblanch comunica de la concessió, per part de SM El Rei, del títol de Reial a l'Associació Espanyola de Cronistes Oficials. S'acorda remetre a la Reial Associació Espanyola una carta felicitant a esta pel nou títol atorgat. El Sr. Momblanch va obrir un nou torn de paraules per a parlar sobre l'organització de la XXVII Assemblea de l'Associació Cronistes Oficials a celebrar el mes d'octubre del 2008. El Sr. Martí informa que l'alcalde de Castelló es favorable a que se celebrarà una jornada de la pròxima assemblea a Castelló. El Sr. Momblanch comunica haver rebut un correu electrònic d'Honorato Ros Secretari de la Secció de Foment de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, sol·licitant un article de l'Associació de Cronistes per a ser inclòs en el Llibre Blanc de l'Ús del Valencià II, el Sr. Doménech dóna lectura a l'escrit elaborat, sent aprovat unànimement. El Sr. Momblanch proposa efectuar un Viatge Cultural a Mompeller. El Sr. Doménech en una amplia i valuosa exposició proposa possibles Actes a celebrar: El Sr. Martí comunica haver rebut carta del Cronista de Petrés, en el que l'envia diverses opcions per a elegir d'entre elles la lletra per a l'Himne de Petrés. Esta Junta de Govern es manifesta únicament en la recomanació de la conveniència que la lletra elegida siga en valencià. El Sr. Guerrero comunica la mort del Cronista Oficial de Benicarló, Vicente Messeguer Folch. El Sr. Martí enviarà carta de condol al Ajuntament de Benicarló i familiars del Cronista.

Sessió de 07-05- 2008. Resum de l'Acta.
A l'Ateneu Mercantil, en Sessió Ordinària i presidits per el Sr. Momblanch, es reuniren: Momblanch / Moleres /Sanchis /Martí /Doménech /Ventura /Diez. Excusen: Royo /Huguet /Guerrero. Lectura dels esborranys de les Actes nº 2/2006 i 4/2008 les quals van ser aprovats per unanimitat. Queda per efectuar la lectura i aprovació de l'esborrany corresponen a l'Acta: 3/2008 (esta última per l'absència excusada per motius de treball del Sr. Martí). El Sr. Martí ha enviat: Cartes de condol a l'Ajuntament de Benicarló pel decés del Cronista Oficial de Benicarló Marcelino Domingo Pruñonosa i als familiars del Cronista Oficial de Benicarló. Carta d'agraïment a l'Ajuntament de Titaguas pel llibre rebut. Carta d'agraïment al Cronista Oficial de Gátova Eduardo J. Tello Torres pel llibre rebut. Carta d'agraïment per l'enviament del nou Butlletí al President de l'Associació Amics dels Castells secció de València, Miguel Aparici Navarro, Cronista de Cortes de Pallars. Carta al Cronista Oficial de Castelló. El Sr. Momblanch proposa i s'Acorda realitzar un informe perquè esta Associació recolze la proposta per a la concessió de la Medalla d'Or de la Ciutat de València a la Fundació Bancaixa. El Sr. Martí informa de les gestions efectuades respecte a la realització a Castelló d'una jornada en la pròxima Assemblea. El Sr. Martí informa que ha enviat noves dades per a l'actualització d'alguns apartats de la Pàgina Web de l'Associació, catàleg actualitzat de cronistes, nous resums d'actes de la Junta de Govern. El Sr. Doménech fa entrega als presents invitacions de la Presidenta de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, Ascensió Figueres, per a l'assistència a l'acte de presentació del llibre: "*Vocabulari de futbol*" editat per l'AVL. L'acte tindrà lloc en la Sala de Conferències de la Fundació Esportiva Municipal de València. El Sr. Doménech ha contactat amb algunes persones que podrien encarregar-se d'oferir la conferència inaugural de la XXVII Assemblea, concretant en una d'elles com la més idònia, proposant-la per a oferir la conferència inaugural. El Sr. Momblanch considera este, un tema important per a l'Associació i estima convenient no plantejar la proposta a votació, a l'espera de rebre opinió d'altres companys de Junta i en atenció a l'escassa assistència a esta sessió ordinària. El Sr. Doménech accepta la decisió del Sr. Momblanch, al mateix temps que manifesta la seua disconformitat. El Sr. Ventura informa de les gestions realitzades respecte a la realització a Xàtiva d'una jornada de la nostra pròxima Assemblea, s'acorda que el Sr. Momblanch es pose en contacte amb l'Excma. Diputació de València a fi de concertar una entrevista amb el seu president.

Josep Martí Coronado
Vicesecretari segon i Secretari d'Actes.